

ረቂቅ ዐዋጅ ቁጥር 71/2000
የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ
ተጠቃሚዎች ማህበራትን ለማደራጀት፤
ሥልጣንና ተግባራቸውን ለመወሰን የወጣ
አዋጅ

መግቢያ

የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ አቀርቦት የማስተዳደር ስልጣንን እስከተቻለ ወደ ዝቅተኛው የአስተዳደር ደረጃ ድረስ ማውረድ አንዱ የንዑስ ክፍለ-ኢኮኖሚው ፖሊሲ መርህ በመሆኑ፤

ይንን ዓላማ ከግብ ለማድረስ የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ ተጠቃሚዎች ሕጋዊ እውቅና ባላቸው ማህበራት ማደራጀትና ማቋቋም በማስፈለጉ፤

ለቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ክልል ምክር ቤት በተሻሻላው የክልሉ ሕገ-መንግስት አንቀጽ 49 ንዑስ አንቀጽ 3/3/1/ በተሰጠው ስልጣን መሠረት የሚከተለው ታውጏል፡፡

ክፍል አንድ **ጠቅላላ**

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ «የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ ተጠቃሚዎች ማህበራትን ለማደራጀትና ሥልጣንና ተግባራቸውን ለመወሰን የወጣ አዋጅ ቁጥር -----/2000» ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

1. «ሀብቶች» ማለት የውሃ አቅርቦት ተቋሙን አካላት ጨምሮ፤ ማንኛውም የማህበር ተንቀሳቃሽ ወይም የማይንቀሳቀስ ንብረት ወይም የተጠራቀመ ጥሬ ገንዘብ ነው፡፡
2. «ማህበር» ማለት በዚህ አዋጅ መሠረት የተቋቋመና የተመዘገበ የገጠር የቤት ውሃ አገልግሎት ውሃ ተጠቃሚዎች ማህበር ነው፡፡
3. «ተቆጣጣሪ አካል» ማለት የክልሉ የውሃ ቢሮ ወይም በዚሁ ቢሮ የተወከሉ መምሪያዎች፤ ጽ/ቤቶች ወይም ዴስኮች ናቸው፡፡
4. «ጠቅላላ ጉባዔ» ማለት የማህበሩ አባላት

Proclamation No 71/2008

Proclamation to Provide for the Determination of the Organization and the Powers and Functions of Rural Domestic Water Supply Users' Associations

Preamble

WHEREAES, it is provided that the devolution of management authority to lowest possible local level is one of the principle of the policy of the rural domestic water supply sub sector;

WHEREAS, so as to achieve this goal it is necessary to organize and establish the rural domestic water supply users association;

NOW, THEREFORE, in accordance with the power vested to Benishangul Gumuz Regional State Council under sub article 3/3/1/ of Article 49 of the Revised Constitution, it has been proclaimed hereunder.

PART ONE

GENERAL

1. Short Title

This Proclamation may be cited as “Proclamation to Provide for the Determination of the Organization and the Powers and Functions of Rural Domestic Water Supply Users' Associations No -----/ 2008.”

2. Definitions

1. “Assets” means any movable or immovable property or accumulated cash of the Association including the water supply system components;
2. “Association” means a rural domestic water supply users association established and registered in accordance with this Proclamation.
3. “Regulatory Body” means the Regional Water Bureau or its duly delegated departments, offices or desks.
4. “General Assembly” means a meeting of the

ስብስባ ማለት ነው።

5. «አባል» ማለት የማህበረሰባዊው አካል የሆነና ማህበሩ በሚቋቋምበት ወቅት የተዘረጋውን መመዘኛ በመከተል በሙሉ አባልነት የተመዘገበ ሰው ነው።
6. «ሰው» ማለት ማንኛውም ተፈጥሯዊ ወይም ሕጋዊ ሰው ነው።
7. «የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ አቅርቦት» ማለት የታቀደበት ዋና ዓለማ ለገጠር ነዋሪዎች የቤት ውስጥ አገልግሎት የሚውል ውሃ የማቅረብ የሆነ ሥራ ነው።
8. «የቤት ውሥጥ አገልግሎት ውሃ» ማለት ለመጠጥ፣ እንዲሁም እንደአስፈላጊነቱ እና እንደ ውሃው መጠን ብቃት፣ ለማጠብና ለመተጣጠብ፣ ለቤት ውስጥ አንስሳትና ለጓሮ አትክልት የሚውል ውሃ ነው።
9. «የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ አቅርቦት ተቋም» ማለት የአቅርቦቱን መዋቅሮች፣ ማከማቻዎች፣ ካሳሎች፣ ውሃ መሰባሰቢያዎች፣ ኤሌክትሪክ ማመንጫዎች፣ የማከፋፈያ መስመሮችን ጨምሮ፣ እንዲሁም ማንኛውም ሌላ ውሃ ለመቅዳት (ለመውሰድ) እና ለተጠቃሚዎች ለማከፋፈል ግልጋሎት ላይ የሚውሉ መሰባሰቢያዎችን የሚያጠቃልል ነው።
10. «የውሃና ሳኒቴሽን ኮሚቴ» ማለት የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃን በሚመለከት ለአባላቱ ዕቅድ ማውጣትን፣ ማስፈጸምን፣ አፕሬሽንን፣ ጥገናን፣ ማስፋፋትን እንዲሁም ሌሎች የማህበሩን ጉዳዮች ለማከናወን በማህበሩ ጠቅላላ ጉባኤ የተመረጠና በቂ የማኔጅሜንት ሥልጣን የተሰጠው አካል ነው።

3. የተፈጻሚነት አግባብ

የዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች ተፈጻሚ የሚሆኑት በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልል ውስጥ በሚገኙ

members of the association.

5. “Member” means a person belonging to the body of community members and registered as a full fledged member following the membership criteria developed in establishing the association;
6. “Person” means any natural or juridical person.
7. “Rural domestic water supply” means a scheme designed with the major objective of providing domestic water supply for rural residents.
8. “Domestic water supply” means water which is used for drinking, and depending on the adequacy of the quantity of water from the supply, used for washing, bathing, water domestic animals and home gardens.
9. “Domestic water supply system” means the water supply structures, including, if any, reservoirs, canals, pumps, generators, distribution lines as well as any other equipment used to fetch and distribute water to the consumers.
10. “Water and sanitation committee” means a body elected and provided with adequate management authority by the General Assembly of the Association as regards planning, execution, operation, maintenance, and expansion of rural domestic water supply systems for its members as well as other related affairs of the Association.

3. Scope of Application

The provisions of this Proclamation shall apply to all rural domestic water supply systems in the Benishangul Gumuz Regional

በሙሉ የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ አቅርቦት ተቋማት ላይነው።

4. ዓላማዎች

ይህ አዋጅ ከዚህ የሚከተሉት ዓላማዎች አሉት፡-

1. የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ አቅርቦት ንዑስ ክፍለ-ኢኮኖሚን በሚመለከት በብሔራዊው ፖሊሲ ውስጥ የሰፈሩትን ድንጋጌዎች፣ በተለይም የማኔጅሜንት ሥልጣንን እስከተቻለ ወደ ዝቅተኛው ደረጃ ድረስ ማውረድን፣ በማህበረሰብ ላይ የተመሰረተ ማኔጅሜንት ተግባራዊ ማድረግን፣ ውሃ የኢኮኖሚያዊ ሽቀጥነት ባህሪ ያለው መሆኑን፣ የመጠጥ ውሃና ሳኒቴሽን አገልግሎቶችን ቅልጥፍናና አመርቂነትን፣ የኦፕሬሽንና ጥገና ወጭዎችን የመሸፈን፣ መሠረተ ሃሳቦችን የማስፈጸምና የማስከበር ተግባራትን የማሳለጥ፤
2. የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ አቅርቦትን በሚመለከት ዕቅድ ማውጣትን፣ ማስፈጸምን፣ እንዲሁም ዘላቂነት ባለው መንገድ ኦፕሬሽንና ጥገና ማካሄድን በሚመለከት ራስን በራስ መርዳትንና በራስ መተማመንን የማራመድ እና በጠቅላላው የገጠር ማህበረሰቦች ራሳቸውን ሕጋዊ እውቅና ወዳላቸው መሠረተ-ማህበረሰብ የገጠር የቤት ውሃ አገልግሎት ተጠቃሚዎች ማህበራት በማደራጀት የአካባቢያቸውን የልማት ጉዳዮች የመለየት አቅምና ኃይል እንዲያገኙ ለሚደረገው ጥረት አስተዋፅዖ የማድረግ፤
3. የውሃና ሳኒቴሽን ኮሚቴዎች፣ ተግባሮቻቸውን በሚያከናውኑበት ወቅት ለሚያደርሱት ጥፋት (ጉዳት) በሕግ ሊጠየቁ የሚገባበትን ሁኔታ ጨምሮ፣ ተግባሮቻቸውንና ኃላፊነቶቻቸውን ግልፅ የማድረግና እንዲሁም አቅማቸውን፣ ዕውቀታቸውንና ማኔጅሜንት ክህሎታቸውን

State.

4. Objectives

This Proclamation has the following objectives:

1. To facilitate the implementation and enforcement of the of the national policy provisions pertaining to the rural domestic water supply sub sector, particularly those principles pertaining to devolution and management autonomy to the lowest possible local level, community based management, recognition of water as an economic good, improvement of the efficiency and effectiveness of water and sanitation services, recovery of operation and maintenance costs, basic principles;
2. To promote self help and self reliance of rural communities in the planning, implementation as well as sustainable operation and maintenance of rural domestic water supply systems and generally to contribute to the empowerment of rural communities to identify and deal with local development issues by organizing themselves into legally recognized community based rural domestic water supply user's associations;
3. To clarify the duties and responsibilities as well as strengthen and enhance the capacity, knowledge and management skills of water and sanitation committees including their liability under the law for any damage they cause in the performance of their functions;

የማጠናከር፤

4. የውሃና ሳኒቴሽን ኮሚቴዎች ስብስብ እና ስብጥር ሚዛናዊ በሆነ መልኩ የባለጥቅሞችን (ያገባናል ባዮችን)፣ በተለይም ሴቶችን፣ እንዲሁም ችሎታንና የስራ ውጤት መመዘኛዎችን የሚያሟላ መሆኑን የማረጋገጥ፤
5. የማህበር አባላት ለቤት ውስጥ አገልግሎት የሚውል አስተማማኝና በቂ ጥራት ላለው ውሃ ያላቸውን ፍላጎት የመፍታትና እንዲሁም የአባላት የጤናና የሳኒቴሽን ችግሮች የሚፈቱበትን መንገድ የማራመድ፤
6. የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ ተጠቃሚዎች የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ ተቋማትን ዕቅድ፣ ግንባታ፣ አፕራሽንና ጥገና ተግባራት ለማካሄድ ዕውቀታቸውን፣ ሃብታችውን እና ጉልበታቸውን በተሻለ ሁኔታ እንዲያስተባብሩ (እንዲያቀናጁ) የማድረግ፤
7. ከዚህ በላይ የተጠቀሱትን ዓላማዎች ለማሳካት አስፈላጊና ተገቢ የሆኑ ሌሎች ተግባራትን ሁሉ የማከናወን፡፡

ክፍል ሁለት

የገጠር መጠጥ ውሃ አቅርቦት ተጠቃሚዎች ማህበራትን ስለማቋቋም

5. የገጠር የቤት ውስጥ ውሃ አቅርቦት ተጠቃሚዎች ማህበራት አመሰራረት እና አመዘጋገብ

1. የገጠር ውሃ አቅርቦት ተጠቃሚዎች ማህበራት በዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች መሰረት በክልሉ ውስጥ በሚገኙ የተለያዩ አካባቢዎች ይቋቋማሉ፡፡
2. በዚህ አዋጅ ውስጥ በግልፅ በተለየ ሁኔታ ካልተደነገገ በስተቀር፣ የማህበራቱ አመሰራረት እና አመዘጋገብ በኢትዮጵያ ፍትሐ ብሔር ሕግ ውስጥ የተደነገገውን ይከተላል፤ ሆኖም በፍትሐ ብሔር ሕጉ ውስጥ የተጠቀሱት የመዘጋገሙ አካል

4. To ensure that the composition and diversity of Water and Sanitation Committees satisfies in a balanced manner the requirements of participation of stakeholders, particularly women, and that of merit and competence;
5. To solve the need for a reliable supply of water with adequate qualities for domestic purposes as well as to promote the health and sanitation problems of its members;
6. To better coordinate the knowledge, resources and labour of rural domestic water users in the planning, construction, operation and maintenance of water supply water supply systems;
7. To do all things necessary and expedient for the accomplishment of the aforesaid objectives.

PART TWO

ESTABLISHMENT OF RURAL DOMESTIC WATER SUPPLY USERS ASSOCIATIONS

5. Formation and Registration of Rural Domestic Water Supply Users Associations

1. Rural domestic water supply users' associations shall be established in various areas of the Region pursuant to the provisions of this Proclamation.
2. The formation, registration and supervision of rural domestic water users' associations shall be in line with provisions of the Civil Code of Ethiopia on the formation of associations; however, where specifically provided otherwise herein, and provided that

ስልጣንና ተግባራት ይህ አዋጅ የሚመለከታቸውን ጉዳዮች አስከተመለከቱ ድረስ በዚህ ዐዋጅ ለተጠቀሰው ተቆጣጣሪ አካል በዚህ ዐዋጅ መሰረት ተሰጥተዋል፡፡

3. 10/አስር ወይም ከዚያ በላይ ቁጥር ያላቸው ሰዎች እነዚህን ማህበራት ሊመሰርቱ ይችላሉ፡፡

4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 ስር የተጠቀሰው ቢኖርም የማህበሩ መመስረቻ ቁጥር የማያሟሉ ተጠቃሚዎች ያሉበትን የውኃ ተቋም ተቆጣጣሪ አካሉ እንደ አካባቢው ሁኔታ በማየት ማህበሩ እንዲደራጅ ሊወስን ይችላል፡፡

6. ሕጋዊ ሰውነት

በዚህ አዋጅ መሠረት ተቋቁመው የተመዘገቡ ማህበራት አስፈላጊው ሕጋዊ ሰውነት አላቸው፡፡ እነዚህ ማህበራት ሕጋዊ ኃላፊነታቸው የተወሰነ ነው፡፡ በመሆኑም ከጠቅላላ ሀብቶቻቸው በላይ ተጠያቂነት አይኖርባቸውም፡፡

7. የምዝገባ ሂደት

1. ተቆጣጣሪ አካል በአዋጁ ላይ የተመለከተውን ማህበራት ይመዘገባል፡፡

2. ማንኛውም በዚህ አዋጅ መሰረት የተቋቋመ ማህበር የምዝገባ ጥያቄ ማመልከቻውን ለተቆጣጣሪው አካል ማቅረብ ያለበት ሲሆን፤ ከዚሁ ማመልከቻም ጋር ከዚህ የሚከተሉትን አብሮ ማያያዝ አለበት፡-

ሀ) ምስረታ ስብሰባውን ቃለ ጉባኤ፤

ለ) ህገ ማህበሩን በ ሦስት ኮፒ፤

ሐ) የአባላቱን ስሞች፤ አድራሻዎችና ፊርማዎች፤

መ) የውሃና ሳኒቴሽን ኮሚቴ አባላትን

the powers and functions of the office of associations therein specified is hereby vested, for purposes of this Proclamation, in the regulatory body provided for in this Proclamation.

3. 10/ten or more persons may establish rural domestic drinking water users associations.

4. Notwithstanding to the provisions stipulated under sub article 3 of this Article, the regulatory body of the water supply system may decide the formation of the association with members less than the number to establish the association with view of the condition of the area.

6. Legal Personality

Associations established and registered pursuant to this Proclamation have the necessary juridical personality. Such Associations have limited liability and therefore shall not be liable beyond their total assets.

7. Process of Registration

1. The regulatory body shall register all rural domestic water users associations.

2. Any association established hereunder shall submit an application for registration to the regulatory body together with the following particulars:

a. Minutes of the meeting,

b. Copies of the by-laws of the Association,

c. Members' names, addresses and signatures ;

d. Water and sanitation committee

ስሞች፣ አድራሻዎችና ፊርማዎች፤

ሠ) ሌሎች ይኸንን አዋጅ ለማስፈፀም
ወደፊት በሚወጡ ደንቦች ወይም
መመሪያዎች ውስጥ የሚካተቱ
ጉዳዮችን፡፡

3. ተቆጣጣሪው አካል የቀረበለት
የመመዝገብ ጥያቄ ማመልከቻ
ለመመዝገብ የሚያስፈልጉትን ሁኔታዎች
ማሟላቱን ካረጋገጠ በ 15 ቀናት ውስጥ
ማህበሩን ይመዘግብና የምዝገባ የምሥክር
ወረቀት ይሰጣል፡፡

4. ተቆጣጣሪው አካል የቀረበለትን የምዝገባ
ጥያቄ ማመልከቻ ሳይቀበለው የቀረ ከሆነ
ያልተቀበለበትን ምክንያት በፅሁፍ
በመግለፅ በ 15 ቀናት ውስጥ ለአመልካቹ
ይሰጣል፡፡

8. የማህበሩ የመተዳደሪያ ደንብ (ህገ ማህበር)

1. ማህበሩ፣ ከሌሎች ጉዳዮች በተጨማሪ፣
የሚቋቋምበትን ዓላማ፣ ለአባልነት
የሚያበቁ መለኪያዎችን እንዲሁም
የአባላትን መብቶችና ግዴታዎች
የሚያካትት የመተዳደሪያ ደንብ (ህገ
ማህበር) ይኖረዋል፡፡

2. የማህበር የመተዳደሪያ ደንብ (ህገ
ማህበር) በጠቅላላ ጉባኤው ልዩ ውሳኔ
ሊሻሻል ይችላል፡፡ ይሁንና የመተዳደሪያ
ደንቡ መሻሻል የሚፀናው ለተቆጣጣሪው
አካል ቀርቦ በተመዘገበበት ቀን ነው፡፡

3. ማህበሩ መተዳደሪያ ደንቡ (ህገ ማህበሩ)
እንዲሻሻል የወሰነ እንደሆነ ውሳኔው
በተላለፈ በ 30 ቀናት ውስጥ
የማሻሻያውን ሦስት ኮፒ እና እንዲሁም
በዚህ ዐዋጅ መሰረት የተፈፀመውን
የማህበሩ ልዩ ውሳኔ ለተቆጣጣሪው አካል
ይሰጣል፡፡

members' names, addresses and
signatures ;

e. Any additional particulars that may be
specified in regulations or directives to
be issued for the implementation of this
Proclamation.

3. Within 15 days when it is satisfied that the
application for registration has fulfilled the
requirements for registration the regulatory
body shall register an association and issue a
certificate of registration.

4. Where the regulatory body rejects the
application for the registration, a written
explanation of the reason for the rejection
shall be given by it within 15 days.

8. By-laws of the Association

1. All associations shall have bye laws which
describe, among others, the purpose of their
establishment, the criteria for membership as
well as the rights and obligations of members.

2. An Association's by-laws may be amended by
the special resolution of the General
Assembly. However, the amendment of the
by-laws shall be effective on the date of its
submission to and registration by the
Regulatory Body.

3. Where the Association decides on the
amendment of this bye laws three copies of
the amendment and the special resolution of
the Association made in accordance with this
Proclamation shall be submitted to the
Regulatory Body within 30 days from the date
of the decision.

4. The Regulatory Body shall register the
amendment and give evidence of its

4. ተቆጣጣሪው አካል የመተዳደሪያ ደንቡ መሻሻል የተፈፀመው በዚህ አዋጅና በአዋጁ መሰረት በወጡ ደንቦች መሰረት መሆኑን ካመነበት ማሻሻያውን በመመዝገብ ምዝገባው መካሄዱን የሚያረጋግጥ ማስረጃ ለማህበሩ ይሰጣል።

9. የማህበራቱ ባህርይ እና አባል የመሆን ብቃት

1. የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ ተጠቃሚዎች ማህበራት በማህበራቱ አገልግሎቶች ለመጠቀምና የፆታ፣ የማህበራዊ፣ የዘር፣ የፖለቲካ ወይም የሃይማኖት ልዩነት ሳይደረግ፣ የአባልነት ግዴታዎችን ለመወጣት ለሚችሉ ሰዎች በሙሉ ክፍት የሆኑ በፈቃደኝነት ላይ የተመሠረቱ ድርጅቶች ናቸው።

2. ማህበራት በጠቅላላ ጉባኤዎቻቸው አማካኝነት በአባላቱ ቁጥጥር የሚደረግባቸው ዲሞክራሲያዊ ድርጅቶች ከመሆናቸውም በላይ አባላቱ የውሃ ተቋማቱ ፖሊሲዎችና ተዛማጅ ጉዳዮች ላይ ወሳኔ በመስጠትና በማፅደቅ በንቃት የሚሳተፉባቸው ናቸው።

3. እያንዳንዱ አባል እኩል የሆነ ድምፅ የመስጠት መብት አለው። በመሆኑም አንድ አባል አንድ ድምፅ የኖረዋል።

4. ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ካሟላ ማንኛውም ሰው የማህበሩ አባል ለመሆን ይችላል፡

ሀ) አስራ ስምንት ወይም ከዚያ በላይ ዕድሜ ያላቸው፤

ለ) ማህበሩ ስራውን በሚያከናውንበት አካባቢ ውስጥ ከሆኑ፤

ሐ) በማህበሩ የሚወሰነውን የመመዝገቢያ ክፍያ መፈፀም የሚችሉ፤

መ) እንደ ማህበር አባልነታቸው የሚጠበቁባቸውን ግዴታዎች ለማክበር ፍቃደኛ የሆኑ፤

ሠ) በዚህ ዐዋጅ መሠረት በሚወጡ ደንቦችና መመሪያዎች መሰረት ተፈላጊ የሆኑ ማንኛቸውንም ሌሎች ሁኔታዎች ያሟሉ።

5. ያንድ ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ ተቋማት ተጠቃሚዎች የመጀመሪያ ደረጃ ማህበራት ሊያቋቁሙ ይችላሉ።

6. አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝና አግባብነቱ ሲታመንበት ደግሞ የመጀመሪያ ደረጃ ማህበራትን የሚያካትት የማህበራት ማህበራት ሊያቋቁሙ ይችላሉ።

registration to the Association where it is satisfied that the amendment of the bye laws was made in accordance with this Proclamation and regulations issued hereunder.

9. Nature of Associations and Membership Eligibility

1. Associations established hereunder shall be voluntary organizations open to all persons able to use their services and willing to accept the responsibilities of membership without any discrimination, including discrimination based on gender, social status, race, politics or religion.

2. The Associations shall be member controlled through their general assemblies are democratic organizations controlled by their members through their general assemblies and the members shall participate in deciding on and approving the policies regarding their water supply systems and related matters democratically.

3. Voting shall carry out on the basis of one man one vote.

4. All persons are eligible to become members of the Association provided that they:

a) are eighteen and above;

b) reside within the operational area of the Association;

c) can pay the registration fee established by the association;

d) are willing to carry out their obligations as members of the Association; and

e) Satisfy all additional requirements that may be called for by regulations and directives issued under this Proclamation.

5. Users of one or more rural water systems may establish primary Associations.

6. Associations may also establish as appropriate for them associations of associations consisting of the primary associations as members.

10. Rights of Members

10. የአባላት መብቶች

አባላቱ ከዚህ የሚከተሉት መብቶች ይኖሯቸዋል፡-

1. በማህበሩ የሚወሰነውን ክፍያ በመክፈል ከሚመለከታቸው የውሃ ተቋማት የመጠጥ ውሃ መውሰድ፤
2. በማህበሩ ስብስባዎችና የድምፅ አሰጣጥ ሂደቶች በንቃት መሳተፍ፤
3. ከሁሉም ሌሎች አባላት ጋር በመሆን የራሳቸውን የመመረጥ መብት ጨምሮ፤ በምርጫ ሂደት ውስጥ ዕኩል የመሳተፍ ዕድል፤
4. በራሳቸው ተነሳሽነት ከአባልነት መሰናበት፡፡

11. የአባላቱ ግዴታዎች

አባላቱ ከዚህ የሚከተሉት ግዴታዎች ይኖሯቸዋል፡-

1. የማህበሩን መተዳደሪያ ደንብና በጠቅላላ ጉባኤው የሚወሰኑትን ሌሎች ሕጎችና ደንቦች በጥብቅ ማክበር፤
2. በማህበሩ የውሃና ሳኒቴሽን ኮሚቴ ወይም ጠቅላላ ጉባኤ የሚሰጡ ስራዎች (ተግባራት) አፈፃፀም ውስጥ ሙሉ በሙሉ መሳተፍ፤
3. የማህበሩ የሆኑ ንብረቶችን፤ ማሽኒሪዎችን፤ መሳሪያዎችን እና ማህበሩ የሚጠቀምባቸውን ሌሎች ሀብቶች በሚመለከት የተሟላና ተገቢ እንክብካቤ ማድረግ፤
4. በማህበሩ ለተሰጡ አገልግሎቶች እና ለአፕራሽንና ጥገና የሚደረጉ ወጭዎችን ለመሸፈን በየጊዜው በማህበሩ ጠቅላላ ስብሰባ የሚወሰኑ ክፍያዎችን የሚመለከቱ የፈይናንስ ግዴታዎችን በሙሉ በወቅቱ መፈፀም፤
5. በማህበሩ የውሃና ሳኒቴሽን ኮሚቴ ጥሪ

The members shall have the right to:

1. Fetch domestic water from the respective rural water supply system upon payment of any charges as are fixed by the association;
2. Actively participate in the meetings and voting process of the association;
3. Have an equal opportunity to participate along with all other members in the election process including being elected themselves;
4. Withdraw from the association on his/her own initiative.

11. Obligations Of Members

Members shall have the obligation to:-

1. Abide strictly by the by-laws and other rules and regulations as may be determined by the General Assembly of the association;
2. Participate fully in the implementation of all tasks assigned by the water and sanitation committee or General Assembly of association;
3. Take full and proper care of association property, machinery, equipment and other assets that the association owns or uses to provide the water supply services;
4. Fulfil promptly all financial obligations in respect of payments for services provided by the association and operating and maintenance cost charges, as may be determined and agreed, from time to time by the General Assembly of the association;
5. Assist in the maintenance of the water

በሚደረግላቸው ጊዜ በውሃ ተቋሙ ጥገና ሥራ መሳተፍ፡፡

ክፍል ሦስት **የማህበሩ አካላት**

12. የማህበሩ አካላት

ማህበሩ የሚከተሉት አካላት ይኖሩታል፡-

1. ጠቅላላ ጉብኤ፤
2. ሥራ አስፈጻሚ የውሃና ሳኒቴሽን ኮሚቴ፤
3. አስፈላጊ ስራተኞች፡፡

13. ጠቅላላው ጉብኤ

1. በኢያንዳዱ አባል የተመሰረተው ጠቅላላው ጉብኤ የማህበሩ ክፍተኛው የሥልጣን አካል ነው፡፡
2. አባላት ከመብዛታቸው የተነሳ የማህበሩን አባላት በሙሉ ስብሰባ መጥራት አስቸጋሪና ሊፈጸም የማይችል ሆኖ ሲገኝ የማህበሩ የመተዳደሪያ ደንብ (ህገ ማህበር) በጎጥ፣ በንዑስ ቀበሌ፣ በቀበሌ ከሚገኙ አባላት መካከል ከወንድም ከሴትም በዕኩል ቁጥር የተመረጡ ሰዎች የማህበሩ ጠቅላላ ጉብኤ እንዲሆኑ ሊደነግግ ይችላል፡፡
3. የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ ተቋሙን የስራ ስኬትና ችግር ለመገምገም የጠቅላላ ጉብኤ ስብሰባ በዓመት አንድ ጊዜ ይጠራል፡፡ የውሃ ኮሚቴው ሊቀመንበር ግምገማው የሚካሄድበትን ዓመት አስመልክቶ የተከናወኑ ተግባራትን፣ ያጋጠሙ ችግሮችን በአጠቃላይ የስራ ሂደትን የሚመለከት ሪፖርት ያቀርባል፡፡
4. ከዚህ በታች ተዘረዘሩት ሁኔታዎች ሲፈጠሩ ሌሎች የጠቅላላ ጉብኤ ስብሰባዎች ሊጠሩ ይችላሉ፡-
ሀ) በውሃ ኮሚቴው አማካይነት ልዩ ስብሰባ እንዲጠራ የሚያስገድዱ

supply system where called upon by the water and sanitation committee.

PART THREE **ORGANS OF THE ASSOCIATIONS**

12. Organs of the Association

The Association shall have:

1. A General Assembly,
2. An executive water and sanitation committee,
3. The necessary staff

13. The General Assembly

1. The General Assembly is the highest authority of the association, composed of each and every member thereof.
2. Where calling to a meeting of all members of the association is deemed impossible and impractical because of their large numbers, the by-laws of the association may provide that persons elected by members in a Gots, Sub-Kebelles or Kebelles from among themselves and consisting of equal numbers of females and males may constitute the General Assembly of the Association.
3. A meeting of the General Assembly shall be called once a year, to review the achievements and the problems of the water supply system. The chairperson of the water and sanitation committee shall present a progress report concerning progress, problems and achievements of the association during the year under review.
4. Other meetings of the General Assembly may be called:
a) at the discretion of the water and sanitation committee when circumstance demand an extraordinary meeting, or

ሁኔታዎች ሲፈጠሩ፤

ለ) ከአባላቱ መካከል ከሃያ አምስት በመቶ የማያንሱ አባላት የፅንፍ ጥያቄ ሲያቀርቡ፤

ሐ) ተቆጣጣሪው አካል የውሃ ኮሚቴው ጠቅላላ ስብሰባ መጥራት ሲገባው ሳይጠራ ሲቀር፡፡

5. የጠቅላላው ጉባኤ ምልዐተ ጉባኤ የተሟላ የሚሆነው ከጉባኤው አባላት መካከል ከማምሽ በላይ የሚሆኑት ሲገኙ ነው፡፡

14. የጠቅላላው ጉባኤ ስልጣንና ተግባር

ጠቅላላው ጉባኤ የማህበሩ ከፍተኛ ባለሥልጣን እንደመሆኑ መጠን የውሀና ንጽህና/ሳኒቴሽን ኮሚቴው ማንኛውንም የማህበሩን ተግባራት በማካሄድና በማስተዳደር ረገድ ተጠያቂነቱ ለዚሁ ጉባኤ ነው፡፡ ይኸ አጠቃላይ አነጋገር እንደተጠበቀ ሆኖ ጠቅላላው ጉባኤው ከዚህ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባር ይኖሩታል፡-

1. ባአባልነት ለመመዝገብ የሚከፈለውን ክፍያና እንዲሁም የውሃ ክፍያ ላይ ተፈፃሚ የሚሆነውን ታሪፍ የመወሰን፤
2. የውሃና ንጽህና/ሳኒቴሽን ኮሚቴ በአጠቃላይ የመምረጥ፣ በተመረጡትም መካከል ግለፅ የሆነ የስራ ክፍፍል የማድረግ፤
3. እንዳስፈላጊነቱ ለውሃና ንጽህና/ሳኒቴሽን ኮሚቴ/ አባላት ማበረታቻዎችን፣ ለምሳሌ ስብሰባ የሚቀመጡበት አበልን የመሳሰሉ፣ ጉዳዮችን የመወሰን፤
4. የማህበሩን የመተዳደሪያ ደንብ (ሕገ ማህበር) እና የውሥጥ ደንቦችን የማፅደቅ፤
5. በውሃና ንጽህና/ሳኒቴሽን ኮሚቴ/ የሚቀርብለትን ዓመታዊ የስራ ዕቅድና በጀት የማፅደቅ ወይም የማሻሻል፤
6. የማህበሩን እንቅስቃሴዎች የሚመለከቱ ዓመታዊ ዘገባዎችንና አዲት የተደረጉ መዛግብቶችን ተቀብሎ የመወያየት፣ እንዲሁም፣ ጠቅላላው ስብሰባ እነዚህን ሪፖርቶች በሚመለከት የሚያደርጋቸው ለውጦች እንደተጠበቁ ሆኖ፣ ለሪፖርቶቹ ተቀባይነት የመስጠት፤

7. የአባላትን ወደ ማህበሩ መግባትና ከማህበሩ

b) upon a written request submitted by not less than twenty five percent of the members,

c) by the regulatory body where the water and sanitation committee fails to call a meeting.

5. A quorum for General Assembly meetings shall consist of not less than one half of the total members of the General Assembly.

14. Powers and Duties of the General Assembly

As the highest authority of the association, the General Assembly is the body to which the water and sanitation committee is accountable for its management and administration of all association activities. Without prejudices to the generalities hereof the General Assembly shall:

1. Determine the registration fee for membership as well as the applicable tariff to be paid for water and other services;
2. Elect the members of the water and sanitation committee as a whole and assign from among those elected specific offices;
3. Fix, as necessary incentives, such as sitting allowances to meetings, for the members of the water and sanitation committee.
4. Approve and amend the bye laws and internal regulations of the Association;
5. Approve or amend the annual work plan and budget submitted by the water and sanitation committee;
6. Receive and deliberate upon the annual report and audited accounts relating to the Association activities as well as accept, subject to such qualifications as the General Assembly may see fit, such report and accounts;

መውጣት የማይቻል፤

8. ሁሉንም ወይም ማንኛውንም የውሀና ንጽህና/ሳኒቴሽን ኮሚቴ አባል (ላት) የመምረጥ እንዲሁም ከሀላፊነት የማስወገድ፤

9. ለገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ አቅርቦት አመርቂና የተቀላጠፈ ማኔጅሜንት የሚያገለግሉ ፖሊሲ ነክ መመሪያዎችን የማዘጋጀት፤

10. ከመንግስት ድርጅቶች፣ መንግስታዊ ካልሆኑ ድርጅቶች፣ ከግሉ ክፍለ ኢኮኖሚ እና ገንዘብ ሰጭ ድርጅቶች ጋር ቴክኒካዊና ፋይናንሳዊ ጉዳዮች ላይ እንዲሁም፣ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ፣ አገልግሎቶችን ለአገልግሎት ሰጪዎች በውል (በኮንትራት) መስጠትን በሚመለከት የመተባበር፡፡

15. የውሃና ንጽህና/ሳኒቴሽን ኮሚቴው

1. የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ ተጠቃሚዎች ማህበራት በማህበሩ ጠቅላላ ጉባኤ የሚመረጡና ተጠሪነታቸውም ለዚሁ ጠቅላላ ጉባኤ ብቻ የሆኑ የውሃና ንጽህና/ሳኒቴሽን ኮሚቴዎች ይኖሯቸዋል፡፡

2. የውሃና ንጽህና/ሳኒቴሽን ኮሚቴዎች የሚመረጡት ከማህበሩ አባላት መካከል ብቻ ነው፡፡

3. የውሃና ንጽህና/ሳኒቴሽን ኮሚቴ አባላት ቁጥር በማህበራቱ መተዳደሪያ ሕግ የሚወሰን ሲሆን ከሰባት አባላት በታች ሊሆን ግን አይችልም፡፡ ከነዚህ መካከል (በተቻለ ጊዜ ሁሉ) አብዛኛዎቹ ሴቶች እንዲሆኑ ይደረጋል፡፡

4. የምርጫ መመዘኛዎቹ ችሎታና የሥራ ውጤት/መጣኝነት (ሜሪት) ላይ ያተኮሩ ይሆናሉ፡፡

5. የውሃና ንጽህና/ሳኒቴሽን ኮሚቴ አባላት ያገልግላሉት ጊዜ 3 ዓመታት ይሆናል፡፡

6. ከዚህ በላይ በ30-ስ አንቀፅ 5 የተደነገገው ቢኖርም፣ ለ35 በመቶ የኮሚቴዎቹ አባላት የመጀመሪያ ጊዜ የአገልግሎት ዘመን አራት ዓመታት ይሆናል፡፡ ይህም በአንድ ጊዜ የቆዩ አባላት በሙሉ በአዲስ አባላት እንዳይተኩ ለማድረግ ነው፡፡

7. Approve the dismissal or acceptance of members from Association;

8. Elect and dismiss from office all or any member of the water and sanitation committee;

9. Prepare policy related guidelines for the effective and efficient management of domestic water supply;

10. Collaborate with government organizations, nongovernmental organizations, the private sector and funding agencies in technical and financial matters as well as, where appropriate and cost effective, in contracting out services to service providers.

15. The Water And Sanitation Committee

1. Rural domestic water users associations shall have water and sanitation committees which shall be elected by and accountable only to the General Assembly of the association.

2. Water and sanitation committee members shall be elected only from the members of the association.

3. The number of water and sanitation committee members shall be determined in the bye laws of the Association but shall be no less than 7 individuals of which (whenever possible) the majority shall be women.

4. Criteria for election shall emphasize merit and competence.

5. The term of office of water and sanitation committees shall be three years.

6. Notwithstanding sub-article 5 above, the initial term of service for 35% of the board members shall be four years thus allowing a

7. በወቅቱ ተገኝተው ድምፅ ከሚሰጡ የጠቅላላ ጉባኤ አባላት መካከል ሁለት ሦስተኛው አባላቱ እንደገና እንዲመረጡ ድጋፍ ካልሰጡ በስተቀር የወሃና ንጽህና/ሳኒቴሽን ኮሚቴ አባላት ከሁለት ተከታታይ ጊዜ በላይ ሊመረጡ አይችሉም፡፡

8. የወሃና ንጽህና/ሳኒቴሽን ኮሚቴ አባላት በማንኛውም ምክንያት ስራቸውን ሲለቁ በስራ ዘመናቸው የተፈፀሙ ተግባራት እንዲመረመሩ (ኢንስፔክት እንዲደረጉ) የማስደረግ ግዴታ አለባቸው፡፡

9. የወሃና ንጽህና/ሳኒቴሽን ኮሚቴዎች በየወሩ መደበኛ ስበሰባ ማካሄድ ያለባቸው ሲሆን አሰራላጊ ሆኖ እንዳገኙትም ተጨማሪ ስብሰባዎችን ማካሄድ ይችላሉ፡፡

10. ለወሃና ንጽህና/ሳኒቴሽን ኮሚቴ ውሳኔዎች የሚያስፈልገው ምልዐተ ጉብኤ ከኮሚቴው አባላት ሁለት ሦስተኛ ያነሰ መሆን የለበትም፡፡

11. ሊቀመንበሩ በሌለበት ጊዜ ፀሐፊው በተተኪነት ሊቀመንበር ሆኖ ያገለግላል፡፡

16. የወሃና ንጽህና/ሳኒቴሽን ኮሚቴዎች ሥልጣንና ተግባር

የወሃና ንጽህና/ሳኒቴሽን ኮሚቴዎች ሥልጣንና ተግባር በማህበሩ የመተዳደሪያ ደንብ (አገ ማህበር) ውስጥ እንደተደነገገው ይሆናል፡፡ ከዚህ በላይ የተጠቀሰው አነጋገር እንደተጠበቀ ሆኖ የወሃና ንጽህና/ሳኒቴሽን ኮሚቴዎች በተለይ ከዚህ በታች የተመለከቱትን እና መተዳደሪያ ደንቡ ውስጥም መካተት ያለባቸውን ሥልጣንና ተግባራት ይኖሯቸዋል፡-

1. በማህበሩ ጠቅላላ ጉባኤ በተሰጡ ጠቅላላ መመሪያዎችና የፀደቁ ፖሊሲዎች መሠረት የውሃ ተቋሙ የሚያመነጨውን ገቢና እንዲሁም በአጠቃላይ የማህበሩን የፋይናንስ ጉዳዮች የመቆጣጠርና የማስተዳደር ሙሉ ነፃነት፤

2. በተቆጣጣሪው አካል ተዘጋጅቶ በተሰጣቸው የአሠራር ሥርዓት (ሜትሮሎጂ) ላይ በመመስረትና ከተጠቃሚው ማህበረሰብ ጋር ውይይት በማካሄድ ቢያንስ የውሀ ተቋሙንና የተያያዙ ውሃ ነክ ሥራዎችን የኦፕሬሽንና ጥገና ወጭ ለመሸፈን በሚያስችል መንገድ የውሃ ታሪፍና ለሌሎች አገልግሎቶችም

staggered replacement of outgoing members.

7. Members of the water and sanitation committee may not be elected for more than two consecutive terms unless two thirds of the members of the association present and voting support their re-election.

8. When the members of the water and sanitation committee leave their office for whatever reason, they have the obligation to submit for inspection the activities performed during their term of office.

9. The water and sanitation committee shall hold a regular meeting every month and additional meetings as required, at its own discretion.

10. The quorum for water and sanitation committee decisions shall not be less than two thirds of the members of the committee.

11. In the absence of the chairman, the secretary shall act as chairman in charge.

16. Powers and Duties of the Water and Sanitation Committees

The powers and duties of the water and sanitation committees shall be as laid out in the bye laws of the association. Without prejudice to the generalities herein, the water and sanitation committees shall in particular perform the following duties and responsibilities, which shall also be included in the by-laws of the associations:

1. Have full autonomy of control and management over the revenue that the water supply system generates and the overall financial affairs subject to the general directives given and policies approved by the General Assembly of the association;

2. Based on methodology developed and given to them by the regulatory body, review water tariffs and charges for other services in a manner that will cover at least the operation and maintenance of the water supply system and related structures in consultation with consumer communities and implement the

የሚደረጉ ክፍያዎችን የመክለስ፤

3. በጠቅላላው ጉብኤ የወጡ መመሪያዎችና የፀደቁ ፖሊሲዎች እንደተጠበቁ ሆኖ ልዩ ችሎታ የሚጠይቁ ግልጋሎቶችን፣ ይበልጥ አመርቂና ቀልጣፋ የሆነ አፕራሽንና ጥገና እንዲካሄድ ለማድረግ ሥራዎችን በኮንትራት ለአገልግሎት ሰጭዎች መስጠትን፣ የማኔጅሜንት ውል ውስጥ መግባትን፣ የሚያስፈልጓቸውን ዕቃዎች የመግዛትና አገልግሎቶች የማግኘት፣ እንዲሁም ግዢውን ለማከናወን የሚያስፈልጉ ማናቸውንም ቀልጣፋና ወጭ ቀናሽ የሆኑ ዘዴዎችን የመጠቀም መሎ ነፃነት፤
4. የውሃ ተቋሙን አፕራሽንና ጥገና ለማካሄድ፣ የውሀውን መገኛ ሥፍራ ከብክለትና ብክነት ለመከላከልና እንዲሁም አባላቱን ከወሃ ወለድና ሌሎች በሽታዎች ለመከላከል የተሰሩ የንጽህና/የሳኒቲሽን መገልገያዎችን ለመጠበቅ (ለመንከባከብ) የሚያስችል ሥልጠና አባላቱ የሚያገኙ ብትን መንገድ (ሁኔታ) የማረጋገጥ፤
5. የውሃ ተቋሙን ለመጠገን እና ለመንከባከብ የሚያስፈልጉ መሳሪያዎች፣ ማቱሪያሎች እና መለዋወጫዎች መኖራቸውን የማረጋገጥ፤
6. የቴክኒክ እርዳታና ምክር በሚመለከት ከወረዳ የወሃ ጽ/ቤት ጋር ግንኙነትን የመፍጠር፤
7. የራሱን ስብስባዎች ቃለ ጉባኤዎች በፅሁፍ መያዝ፤
8. የማህበሩን የገንዘብ አጠቃቀም የሚመለከቱ ተገቢ መዛግብት መያዝ እንዲሁም የማህበሩን ግዙፍ ሀብቶች የሚመለከቱ መዝገቦች መያዝ፤
9. ወቅታዊ የሆነ የአባላት መዝገብ ከመሰረታዊ መረጃዎች ጋር መያዝ፤
10. የማህበሩን ዓመታዊ የሥራ ፕሮግራምና በጀት ማዘጋጀትና ሲፈቀድም በሥራ ላይ ማዋል፤
11. የአባላት ግዴታዎችና መብቶች በትክክል መጠበቃቸውን ማረጋገጥ፤

same upon agreement and consensus;

3. Subject to the general directives and policies approved by the General Assembly, have full procurement autonomy to purchase goods and engage the services they require, including contracting out for services which require special skills to service providers for more effective and efficient operation and maintenance of the water supply systems and getting into management contracts, as well as to make any arrangements they find efficient and cost effective for carrying out such procurements;
4. Ensure that its members are provided with training regarding the operation and maintenance of the system, the protection of the supply sources from pollution and wastage as well as regarding the sanitation facilities required to keep its members from water borne diseases and other diseases;
5. Ensure the availability of equipment, materials and spare parts required for the maintenance and upkeep of the water services;
6. Keep in contact with woreda water offices as regards the provision of technical assistance and advise;
7. Maintain the minutes of its own meetings in writing;
8. Keep proper records of financial transactions as well as maintain records of physical assets of the association;
9. Keep an up-dated registration of members with basic data;
10. Prepare the annual work program and budget of the association and implement the same upon approval;

12. የጠቅላላ ጉባዔውን ስብሰባዎች መጥራትና ለስብሰባው ስለማህበሩ ሂሳብና የስራ እንቅስቃሴዎች ዘገባ ማቅረብ፤

13. በጠቅላላው ስብሰባ በፀደቀ የደሞዝና የጥቀማ ጥቅም ዕቅድ መሠረት ለውሃ አቅርቦቱ የቀን ተቀን ሥራ ክንውን አስፈላጊ ሆነው የሚገኙ ሠራተኞችን መቅጠርና ክፍያቸውን መወሰን፤

14. የማህበሩን ሂሳብና የስራ እንቅስቃሴ ዘገባ ለጠቅላላው ጉባዔ ሲያቀርብ አንድ ኮፒ ለተቆጣጣሪው አካል መላክ፤

15. በጠቅላላው ጉባዔ የሚወሰኑ ሌሎች ወሳኔዎችን መፈፀም፡፡

17. የውሃ ንጽህና/ናሳኒቴሽን ኮሚቴዎች ተጠያቂነት

የውሃ ንጽህና/ናሳኒቴሽን ኮሚቴዎች ሥራቸውን በሚያከናውኑበት ጊዜ ሆን ብለውም ሆነ በቸልተኝነት ለሚያደርሱት ማንኛውም ጉዳት በጋራና በነጠላ በሕግ ተጠያቂ ናቸው፡፡

18. የገንዘብ ምንጭ

1. የማህበሩ ገንዘቦች ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት ምንጮች ይሆናሉ፡-

ሀ. ከውሃ ሽያጭና እንዲሁም ባንቢ ከማስቀጠልና ከሌሎች የተያያዙ ሥራዎች የሚገኝ ገቢ፤

ለ. ንብረት ከመሸጥ የሚገኝ ገቢ፤

ሐ. በጠቅላላው ጉባዔ ውሳኔ መሰረት በአባላት የሚደረጉ መዋጮዎች፤

መ. ምግባረ ሠናይ ድርጅቶችንና ግለሰቦችን ከመሳሰሉ የተለያዩ ሌሎች አካላት በጥሬ ገንዘብ ወይም በዓይነት የሚደረጉ መዋጮዎች፡፡

2. ከዚህ በላይ የተዘረዘሩት የማህበር ገቢዎች እንደቅደም ተከተላቸው፤ ከዚህ በታች ለተዘረዘሩት ጉዳዮች ብቻ እንዲውሉ ይደረጋል፡-

ሀ. የኦፕሬሽንና ጥገና ወጭዎችን በሙሉ ለመሸፈን፤

ለ. የተሀድሶ ወይም የመስፋፋት ስራዎችን ለማከናወን፤

11. Ensure that the rights and obligations of members are correctly observed;

12. Call the meetings of the General Assembly and report about the finances and activities of the association.

13. Employ and fix the remuneration of such staff as may be found necessary for the day-to-day management of the system based on salary and benefits plan approved by the General Assembly;

14. Send on copy of the financial and activity report, when submitting the same to the General Assembly;

15. Execute such other decisions as may be made by the General Assembly.

17. Liability Of Water and Sanitation Committees

Water and sanitation committees shall be collectively and individually liable under the law for any damage they cause intentionally or negligently in the performance of their functions.

18. Source of Funds

1. The funds of the association shall consist of:

a. Income from the sale of water as well as fees and charges from connections of pipelines and related other activities,

b. Revenue obtained from property sales;

c. Contributions made by the members of the association as per decisions of the General Assembly,

d. In cash or in kind contributions from the various other bodies such as humanitarian organizations and individuals.

2. The funds of the association described herein above shall only be used for the following purposes as prioritized below:

a. covering all operation and maintenance costs,

b. undertaking rehabilitation or expansion

ሐ. የህዝብ መፀዳጃ አገልግሎቶችን ለማቅረብ፤

መ. በማህበሩ ጠቅላላ ጉባዔ በሚጸድቀው መሰረት ተጠቃሚው ማህበረሰብ የሚያስፈልጉትን ሌሎች የልማት ፍላጎቶች ለሚሟላት፡፡

19. የማህበሩ ሀብቶች የማይከፋፈሉ ስለመሆኑ

የማህበሩ ሀብቶች በአባላቱም መካከል ሆነ ወይም በሌላ በማንኛውም ወገን አይከፋፈሉም፡፡

20. የሂሳብ መዛግብትና ዓመታዊ ሪፖርቶች

በዚህ አዋጅ የተካተቱት ማህበራት ሁሉ በተቆጣጣሪው አካል በሚሰጥ መመሪያ ውስጥ በሚመለከተው መንገድና ፎርም መሠረት ትክክለኛ የሆኑ የሂሳብ መዛግቦት መያዝ አለባቸው፡፡

21. የሂሳብ ዓመት

የማህበራቱ የሂሳብ ዓመት የክልላችው የሂሳብ ዓመት ይሆናል፡፡

22. አዲት እና ኢንስፔክሽን

1. ተቆጣጣሪው አካል ወይም በዚሁ አካል የተሰየመ ሌላ አካል ቢያንስ በዓመት አንድ ጊዜ የሂሳብ ዓመቱ በተጠናቀቀ በሦስት ወራት ውስጥ በዚህ አዋጅ መሰረት የተቋቋሙ ማህበራትን ሂሳብ ይመረምራል፡፡

2. የአዲት ዘገባው ለጠቅላላው ጉብኤና ለተቆጣጣሪው አካል ይቀርባል፡፡

3. በተጨማሪም ተቆጣጣሪ አካል በማናቸውም ጊዜ የማህበራቱን የስራ አፈፃፀም፣ ሰነዶችን እና የፋይናንስ አቋም በሚመለከት ድንገተኛ ኢንስፔክሽን ራሱ ማካሄድ ወይም በሌሎች በሚወክላቸው አካላት አማካኝነት ማካሄድ ይችላል፡፡

4. የንዑስ አንቀጽ 1 እና 3 ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆኖ ከዚህ የሚከተሉት ሁኔታዎች ሲከሰቱ ደግሞ ኢንስፔክሽን ሊካሄድ ይችላል፤

ሀ. የውሃና ሳኒቴሽን ኮሚቴው አብዛኛው

works,

c. providing public sanitation facilities;

d. meeting any other developmental needs of the community as approved by the General Assembly of the association.

19. Indivisibility of the Assets of the Association

The assets of the association shall not be divided among its members or any other party.

20. Books of Accounts and Annual Reports

All Associations shall hold complete and accurate books of accounts in manner and format that will be prescribed the regulatory body.

21. Financial Year

The financial year of the associations shall be the financial year of the Region.

22. Audit and Inspection

1. The regulatory body or a body designated by it shall audit the accounts of an association hereunder established, at least once a year within three months of the close of the fiscal year.

2. The audit report shall be submitted to the General Assembly and the regulatory body.

3. The regulatory body may also, at any time, make or cause to be made by such person as it may assign a surprise inspection of the association's work execution, documents and financial conditions.

4. Without prejudice to sub articles 1 and 3 of this Article, inspection shall also be made when:

a. A majority of the members of the water and sanitation committee request,

አባላት ጥያቄ ሲያቀርቡ፤

- ለ. ከጠቅላላው የማህበር አባላት አንድ ሦስተኛ ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ አባላት እንዲህ ዓይነቱ ኢንፔክሽን እንዲካሄድ ጥያቄ ሲያቀርቡ፡፡

23. የማህበሩ መፍረስ

- 1. አንድ ማህበር በሚከተሉት ምክንያቶች ሲፈርስ ይችላል፡-
  - ሀ. አባላቱ ማህበሩ እንዲፈርስ ልዩ ውሳኔ ሲያስተላለፉ፤
  - ለ. የውኃ ተቋሙ አገልግሎት ሙሉ በሙሉ በዘላቂነት ሲቋረጥ፤
  - ሐ. የአባላት ቁጥር ከ10 በታች ሲሆንና ተቆጣጣሪው አካል እንዲፈርስ ውሳኔ ሲያስተላልፍ፡፡
- 2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆኖ፤ የመፍረስ ውሳኔ የተላለፈበት ማህበር እንዲህ ዓይነት ውሳኔ የተላለፈበት ስለመሆኑ ውሳኔው በተላለፈ በሰባት ቀናት ውስጥ በተቆጣጣሪው አካል ያሳውቃል፡፡

24. ሂሳብ አጣሪዎች

ተቆጣጣሪው አካል ከውና ሳኒታሽን ኮሚቴ ወይም ከጠቅላላ ስበስባ ማመልከቻ ሲቀርብለት ሂሳብ አጣሪ ይሰይማል፡፡ የሂሳብ አጣሪዎች ሥልጣንና ተግባር በፍትሐ ብሔር ህግ አንቀጽ 459 እስከ 467 በተደነገገው መሠረት ይሆናል፡፡

ክፍል አራት

የተቆጣጣሪው አካል ስልጣንና ተግባር

25. ጠቅላላ

- 1. ተቆጣጣሪው አካል የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ ተቋማትን የማደራጀት፤ የማጠናከር እንዲሁም የቴክኒክና

- b. One-third or more of the total number of members of the Association make a request for such a request.

23. Dissolution of the Association

- 1. An association shall be dissolved on the following grounds:
  - a. Where a special resolution for its dissolution is given by the members,
  - b. Where the service of the water supply system is completely interrupted,
  - c. Where the number of members of an Association falls below 10 and the regulatory body decides the dissolution.
- 2. Without prejudice to sub article of (1) and (2) above of this Article, an association the dissolution of which is decided shall notify same to the regulatory body within seven days from the decision for its dissolution.

24. Liquidators

The regulatory body shall assign a liquidator upon the application of the water and sanitation committee or the General Assembly of the association. The powers and duties of the liquidator shall be as set out under Articles 459 to 467 of the Civil Code of Ethiopia.

**PART FOUR
POWERS AND FUNCTIONS OF THE
REGULATORY BODY**

25. General

- 1. The regulatory body shall be responsible for all oversight, monitoring and regulatory functions which are designed to assist rural domestic water users' associations in organizing, strengthening, and develop the technical and managerial capacity that will lead them to self-sufficiency and sustainability as well as the enforcement of the provisions of Articles 468 to 482 of the Civil Code of

ማኔጅሜንት አቅማቸውን በመገንባት ራስን ወደ መቻልና ወደ ዘላቂነት እንዲሸጋገሩ ለማድረግ የተተለሙ የበላይ ተመልካችነት፣ የክትትል እና ደንብ የማስያዝ ተግባራትን የማከናወን ሀላፊነት አለበት፤ እነዲሁም የኢትዮጵያ ፍተሐ ብሔር ሕግ አንቀጽ 468 እስከ 482 ያሉ ድንጋጌዎችን ያስፈጽማል፤

2. ከዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች ጋር ተስማሚ የሆኑና እና የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች ተግባራዊ ለማድረግና ለማስከበር የሚያስፈልጉ ማንኛዎቹንም አይነት ሌሎች እርምጃዎች ይወስዳል፡፡

26. የፖሊሲ አተገባበር

ተቆጣጣሪው አካል በፌደራል መንግሥቱ የውሃ ሀብት ፖሊሲ ውስጥ በማህበረሰብ ላይ የተመሰረተ ማኔጅሜንትና የኦፕሬሽንና ጥገና ወጪዎችን የመሸፈን መርሆዎችን ጨምሮ፣ የገጠር የቤት ውስጥ አገልገልት ውሃን በሚመለከት የተካተቱ መሠረታዊ የፖሊሲ ቃላት/መግለጫዎች መከበራቸውን ያረጋግጣል፡፡

27. ምደባ

ተቆጣጣሪው አካል በተቀዳሚ (ከሁሉም በፊት) የትኛው የገጠር የቤት ውስጥ አገልገሎት የውሃ ተቋም ወይም የተቋሞች ስብስብ ራሳቸውን ወደቻሉ የመጀመሪያ ደረጃ ወይም ከፍተኛ ደረጃ ማህበራት ሊቋቋሙ እንደሚችሉ ለመወሰን የሚያስችሉ መመዘኛዎች፣ ከዚህ በታች የተዘረዘሩትንም በመጨመር፣ ያዘጋጃል፡፡

1. ከትልቅነት የሚገኘውን የኢኮኖሚ ጥቅም፣
2. የዘዴዎች ዓይነቶች እና ቴክኖሎጂዎች ተደጋጋፊነት፣
3. የውሃና ሳኒቴሽን ኮሚቴዎች እንደ ማኔጅሜንት አካል አመርቂ በሆነ ሁኔታ

Ethiopia.

2. It shall take all other necessary steps that are consistent with and ensure the implementation and enforcement of the provisions of this Proclamation.

26. Policy Implementation

The regulatory body shall ensure that the basic policy statements stated in the federal water resources policy with regard to rural domestic water supply, including the principles of community-based management, operation and maintenance cost recovery, are adhered to.

27. Categorization

The regulatory body shall, as a matter of priority, develop criteria for determining which water supply systems or collection of water supply systems can be organized in to self-sufficient associations of primary or higher level taking into account:

1. The benefits of economy of scale;
2. Complementarities of system types and technologies,
3. The need to ensure that the water and sanitation committees function effectively as management committees,
4. The need to have hired personnel to take of the day to day operation and maintenance of the water supply systems including collection of water charges,
5. The need to build capacity to access/purchase and hold in stock adequate spare parts as well as common maintenance facilities.

28. Transfer of Asset Ownership Rights

The regulatory body shall grant clear ownership

የሚሰሩበትን ሁኔታ ማረጋገጥ ማስፈለጉን፤

4. የውሀ ክፍያ ከመሰብሰብ ጀምሮ የተቋሙን የቀን ተቀን የኦፕሬሽንና ጥገና ተግባራት የሚያከናውኑ ሠራተኞች መቅጠር ማስፈለጉን፤

5. በቂ መለዋወጫዎችና የጋራ የጥገና ማከናወኛዎችን በሰቶክ ለመያዝ የሚያስፈልገውን ዐቅም የመገንባት አስፈላጊነት፡፡

28. የሀብቶች በባለቤትነት መብቶችን ለማዘዋወር

ሕጋዊ ሰውነት ለማግኘት ለሚመጥኑት ነባር የውሃ ተቋማት ተቆጣጣሪው አካል ግልፅ በሆነ መንገድ የተቋማቱን ሀብቶች የባለቤትነት መብት ለማህበራቱ ያስተላለፋል፡፡

29. ድርጅታዊ ጉዳዮችን ማራመድ

ተቆጣጣሪ አካል

1. በዚህ አዋጅ ውስጥ የተዘረዘሩትን አግባብ ያላቸው ድርጅታዊ አወቃቀሮችን ተግባራዊ በማድረግ ተጠቃሚ ማህበረሰቦች በውሀ ተቋማቱ ላይ ያላቸው ድርሻ ከፍተኛ መሆኑን ለማረጋገጥ የሚያስችሉ እና የማህበራትን ዲሞክራሲያዊ አስተዳደር በሚመለከት የተጠቃሚ ማህበረሰቦችን ንቃተ ህሊና ከፍተኛ የሚያደርጉ ሰፋት ያላቸው መርህ ግብሮችን ነድፎ በስራ ላይ ያውላል፡፡

2. ለማህበራትና ለውሃና ሳኒቴሽን ኮሚቴዎች ምሳሌ ሆነው ሊያገለግሉ የሚችሉ ህጎችና የውስጥ መተዳደሪያና የአካሄድ ደንቦች ያዘጋጃል፤ ያስራጫል፡፡

30. የስልጠና ማቴሪያሎችና ልዩ ልዩ ማኑዋሎች

1. ተቆጣጣሪው አካል የወረዳ የውሃ ጽ/ቤቶች የሚገለገሉባቸውና ለሰልጣኞችም ጭምር የሚሰራጩ አስፈላጊው ብዛትና ጥራት

rights to the assets of water supply systems to user communities which qualify for legal personality.

29. Promotion of Organizational Matters

The regulatory body shall:

1. Design and implement measures to ensure that the user communities' stake in the water supply scheme is enhanced by implementing the appropriate organizational structures provided for in this Proclamation and implementing broad programs for raising the awareness of the user communities on issues of democratic governance of associations.

2. Prepare and disseminate generic by-laws and democratic internal rules of procedures for associations and their water and sanitation committees.

30. Training Materials and Various Manuals

1. The regulatory body shall prepare training materials of adequate quality and quantity for use by woreda water office staff as well as for dissemination to the trainees themselves.

2. The Regulatory Body shall also ensure that various technical, managerial, financial and operational manuals, including basic record keeping and accounting, procurement and material storage and issuance, collection of water charges as well as planning on short term and planning and budgeting activities, are prepared, that training on the use of such manuals are given to those who are going to them and monitor and evaluate the effectiveness of such manuals from time to time.

3. Prepare in adequate quality and quantity manuals, relating to good governance particularly as it applies to community based - management, technical and financial

ያላቸው የስልጠና ማቴሪያዎች ያዘጋጃል።

2. ተቆጣጣሪው አካል መሰረታዊ የፊኮርድ አያያዝና አካወንቲንግ፣ ዕቃ ግዢ፣ የማቴሪያዎች በመጋዘን አቀማመጥ እና አወጣጣቸው፣ የውሃ ክፍያ አሰባሰብ እንዲሁም ፣ ያጭር ጊዜ ፕላንና በጀት ዝግጅትን ጨምሮ፣ የተለያዩ የቴክኒክና የማጀማኔት፣ የፋይናንስ እና የኦፕሬሽን ማኑዋሎች መዘጋጀታቸውን ያረጋግጣል፤ ስለእነዚህ ማኑዋሎችም አጠቃቀም ለሚጠቀሙባቸው ሰዎች ሥልጠና መሰጠቱንና የማኑዋሎቹንም አመርቂነት በየገዜው ይገመግማል።

3. ተቆጣጣሪው አካል በተለይ የማህበራትን መልካም አሰተዳደር በሚመለከት በዐይነትና በጥራት ብቃት ያላቸው ማኑዋሎች ያዘጋጃል።

31. የንቃተ ሕሊና ግንባታ

1. በወቅቱ የሚካሄዱ የስልጠና ፕሮግራሞች ከርዝመት፣ ከጥልቀት፣ ከይዘትና ከአቀራረብ ዘዴ አኳያ ያለባቸውን ጉድለት ከገመገመ በኋላ፣ የውሃና ሳኒቴሽን ኮሚቴ መራጮቻቸው ሕጋዊ እውቅና ሊያስገኝላቸው በሚችል መንገድ እራሳቸውን እንዲያደራጁ የሚረዷቸው አካሄዶችን የሚያካትት ብቃት ያለው የንቃተ ህሊና መርህ ግብር ያዘጋጃል።

2. የውሃ ተጠቃሚዎቹ የውሃ ተቋማቱን በሚመለከቱ ጉዳዮች ሁሉ ከፍተኛው ውሳኔ ሰጭ አካላት እንዲሆኑ የማድረግ አስፈላጊነትን በውስጣቸው ለማስረጃና አወንታዊ የሆነ የባህሪ ለውጥ ለማምጣት በዝቅተኛው የመንግሥት አሰተዳደር እርከን (ሎካል) ለሚገኙ አሰተዳዳሪዎች የሚሆን የንቃተ ሕሊና ፕሮግራም ያማዘጋጃል፤

management

31. Awareness Building

1. Design adequate awareness creation programs after evaluating shortcomings as to intensity and duration and content and methodology of present training programs incorporating approaches which enable committees to organize themselves and their electorates into a form that can have legal recognition
2. Design and implement awareness programs for local administrators to bring about positive attitudinal changes in behaviour by sensitizing them to the need that the users have to become the supreme decision making bodies of the rural water services.

32. Building Own Capacity

1. Retrain staff to carry out their new duties and responsibilities with regard to policy implementation including assisting in organizing communities appropriately for community management and duties and responsibilities arising there from.
2. Take steps to review and amend its enabling legislation at the regional level to strengthen mandates that emphasis policy implementation duties and responsibilities.
3. As necessary review organizational structures and make changes that support policy implementation tasks and activities.
4. Prepare and implement manuals containing powers and duties as well as job descriptions of departments, sections and individuals.

33. Coordination of Stakeholders

The regulatory body shall ensure that there is overall coordination of domestic water supply activities carried out in the region by various

ተግባራዊ ያደርጋል።

32. የራስን አቅም መገንባት

1. ማህበረሰቦች የማህበረሰብ ማኔጅሜንትን እና ከዚያም የሚመነጩ ተግባራትና ሃላፊነቶችን ለመወጣት በሚያስችል መንገድ እንዲደራጁ ማድረግን ጨምሮ፣ ፖሊሲ መተግበርን በሚመለከት የተጠሉባቸውን አዳዲስ ተግባራትና ሃላፊነቶችን ለመወጣት እንዲችሉ ሠራተኞቹን እንደገና ያሰለጥናል፤
2. በክልል ደረጃ የተቋቋመበትን ሕግ የፖሊሲ አተገባበር ተግባራትና ሃላፊነቶች በሚያጠናክር መልክ ለመከለስና ለማሻሻል እርምጃ ይወስዳል፤
3. የፖሊሲ አተገባበርን ስራዎችና እንቅስቃሴዎች በሚያጠናክር መልኩ እንደአስፈላጊነቱ የራሱን ድርጅታዊ መዋቅር ይከልሳል፤ ለውጦችንም ያደርጋል፤
4. ዲፓርትሜንቶችን፣ ጽ/ቤቶችን፣ ክፍሎችን እና ግለሰቦችን የሚመለከቱ ስልጣንና ተግባር እንዲሁም የስራ ድርሻ የያዙ ማኑዋሎችን ያዘጋጃል፤ ያስፈጽማል።

33. ባለድርሻዎችን ማቀናጀት

ተቆጣጣሪው አካል መንግሥታዊ ያልሆነው ድርጅቶችን ጨምሮ፣ በተለያዩ ባለድርሻዎች የሚከናወኑ የገጠር የቤት ውሥጥ አገልግሎት ውሃ አቅርቦት ተግባራት በክልሉ የዘርፉ ዕቅድ መሠረት እንዲካሄዱ ለማድረግ የሚያስችል አጠቃላይ ቅንጅት መኖሩን ያረጋግጣል።

34. የውሃ ታሪፍ ለመወሰን የሚያስፈልግ ስርዓትና ያፈፃፀም ዘዴዎችን ማዘጋጀት

ተቆጣጣሪው አካል የቀን ተቀን አፕሪኬሽን እና ጥገና ስራዎችን፣ የተቆጣሪ ሠራተኞች ደሞዝን፣ እንዳስፈላጊነቱ ለውሃና ሳኒቴሽን ኮሚቴዎች በአእምሮ ግምት ተቀባይነት ያለው ማበረታቻን ጨምሮ፣ የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ አቅርቦትን የአፕሪኬሽንና ጥገና ወጭዎች ለመሸፈን የሚያስችላቸውን ታሪፍ ለመወሰንና እንዳስፈላጊነቱም ለመለወጥ የሚያስችሏቸው አካሄዶችና ያሰራር ዘዴዎች በማዘጋጀት

stakeholders, including NGOs so that activities are carried out in accordance with the over all plan of the concerned sector of the Region.

34. Development of Procedures and Methodologies for Fixing and Reviewing Water Tariffs

The regulatory body shall prepare and disseminate an approach and methodology for fixing and, as necessary, changing tariffs that will enable water supply systems to cover the operation and maintenance costs of rural domestic water supply systems including taking care of the day to day operation of water supply systems, salaries of hired staff and providing reasonable incentives for water and sanitation committee members as necessary.

**PART FIVE
MISCELLANEOUS PROVISIONS**

35. Transfer of Assets as well as Rights and Liabilities

All properties and assets, including the water supply system and related movable and immovable property as well as debts and liabilities of rural domestic water supply systems which existed prior to the coming into effect of this Proclamation shall be transferred to the newly established rural domestic water user associations.

36. Power to Issue Regulations

The Regional Administration Council shall have the power to issue Regulations necessary for the implementation of this Proclamation.

37. Power to Issue Directives

The regulatory body shall have the power to issue directives which are necessary for the implementation of this Proclamation.

38. Inapplicable Laws

Any law or customary practice inconsistent with this Proclamation shall not be applicable on matters provided for in this Proclamation.

ያሰራጫል፡፡

ክፍል አምስት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

35. የሀብቶች እንዲሁም የመብቶችና ተጠያቂነቶች መተላለፍ

ይህ አዋጅ ከመውጣቱ በፊት የነበሩ የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ ተቋማት ንብረቶችና ሀብቶች በሙሉ፣ የውሃ ተቋሙንና ከተቋሙ ጋር የተያያዙ ተንቀሳቃሽ እና የማይንቀሳቀሱ ንብረቶች እንዲሁም ዕዳዎችና ተጠያቂነቶች በሙሉ በዚህ አዋጅ መሠረት ለሚቋቋሙት የገጠር የቤት ውስጥ አገልግሎት ውሃ ተቋማት ይተላለፋሉ፡፡

36. ደንቦችን የማውጣት ሥልጣን

የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ይህንን አዋጅ ለማስፈጸም የሚረዱ ደንቦችን የማውጣት ሥልጣን አለው፡፡

37. መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

ተቆጣጣሪው አካል ይህንን አዋጅ ለማስፈጸም የሚረዱ መመሪያዎችን የማውጣት ሥልጣን አለው፡፡

38. ተፈጻሚነት ለለማይኖራቸው ሕጎች

ይህንን አዋጅ የሚቃረን ማንኛውም አዋጅ ወይም የተለመደ አሰራር በዚህ አዋጅ ውስጥ በተመለከቱት ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም፡፡

39. ዐዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በልሳነ ሕግ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

ያረጋል አይሸሽም
የቤኒሻንጉል ጉምዝ ክልላዊ መንግስት
ፕሬዚዳንት

39. Effective Date

This Proclamation shall come into force as of the date it has been published in Lissane Hig Gazeta.

Yaregal Aysheshim
The President of the Benishangul Gumuz
Regional State